

Stórir dagar á Toftum:

Dreymur vorðin veruleiki

Fyrsta altjóða stadion í Føroyum verður seinnapartin tikið í nýtslu. Toftamenn eru eftir trý ára stríð og strev náddir á mál nú økið á Svangaskarði er liðugt.

Seinnapartin í dag verður farið undir frælsu ítróttina í sambandi við Oyggjaleikarnar, og tað er í hesum sambandi, at fyrsta altjóða góðkenda stadion í landinum verður alment tikið í brúk. Røður verða fluttar fram av Niclasi Davidsen, formanni í Tofta Ítróttfelag, Jógvani I. Olsen, sum framvegis er formaður í Nes kommunu, og av Heðini Mortensen, formanni í Ítróttasambandinum. Fyri at gera lötuna upp aftur meira hátíðarliga, fer Havnar Hornorkestur inn á Svangaskarð at innblása ein hugtíðardám.

Kongstanki

Tað er Tofta Ítróttfelag, ið hevur verið byggiharri, og felagið eigur einsamalt økið.

Tá tosað verður um hvi, hvat og hvussu hetta kann bera til, so skal í dag staðfestast, at orsøkirnar til at ætlanin í dag er vorðin veruleiki, er ein samanrenning av ymsum umstøðum, ið allar hava verið við til at lata upp fyri itøkiliggerðingini av hesum kongstanka, sum er búnaður millum fólk í Nes kommunu í langa tíð.

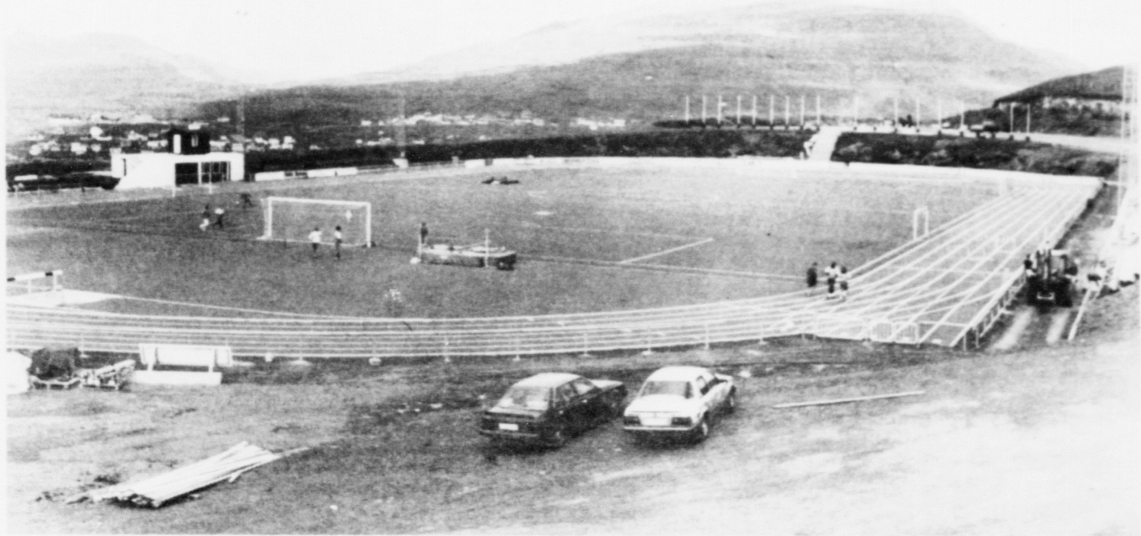
At langt er síðani at fyrstu hugsanirnar um stadion komu fram, sæst m.a. á skitsuprojekti av slíkum øki á Svangaskarði, sum Niklas Foldbo, verkfrøðingur og ein av høvuðsmannunum aftanfyrri verkætlanina, gjørdi í 1972.

Tá man veruleikin hava tykist ógvuliga fjarur, tí ikki fyrr enn sjei ár seinni — í 1980 — varð fótbóltsvøllurin, ið var fyrsta stig-ið í ætlanini, tikin í nýtslu.

Tøkur og studningar

Men hvørjar eru tær umstøðurnar, sum hava skapt fyritreytirnar til at fullføra hesa megnaætlan hjá ítróttfelagi í eini meðal fýroðskari bygd?

— Við beinsemi frá nevndini í felagnum hava vit hugt eitt sindur í pappirini fyri at fáa frænnir av, hvussu menningin av ætlanini er farin fram. Vit triva tí í nakrar av fyritreytum.

Tað var avgerandi neyðugt fyri at Føroyar fingulatið upp í hendur at skipa fyri Oyggjaleikunum, at øki var tókt til frælsu ítróttina.

ISF sendi miðjan april í 1986 bræv til kommunur og ítróttarfelag, har kunnad varð um Oyggjaleikir og neyðugar fasilitetir til frælsu ítróttina. Ítróttasambandið spurdi í sama andadrátti, hvør kommuna hevði áhuga at fáa til vega øki til frælsu ítróttina.

Toftamenn hava verið framskygdir og hava tískil arbeitt við hesum tankanum. Longu dagin eftir, at brævið frá ISF er dagfest, er fundur í Tinganesi millum ítróttarfelagið og landsstýrismannin í skulamálam, Jógvani Durhuus. Kunnað varð um itøkiliga ætlan, tekningar vóru lagdar á borið, og studningsmøguleikar vóru umrøddir.

A sumri í 1986 sendir ítróttarfelagið landsstýrinum kostnaðar- og figgjarætlan, sum visir hvussu ætlanin ætlast at hanga saman figgjarliga, og í no-

vember sama árið boðar landsstýrið frá, at úr landskassanum verða jättad 30 prosent í stuði til ætlanina.

Uttan iva hevur veruleikin, at tørvur var á slíkum øki í sambandi við Oyggjaleikarnar, spælt inn í landsstýrisviðgerðina. Men tað er eisini ein veruleiki, at tað fyri trimum árum síðani vóru munandi betri peningaligar tíðir í landi okkara, enn tað eru nú. Landskassin var farin at fáa kelduskatt inn, og samstundis rann gamal skattur inn, soleiðis at likviditetsstøðan var so góð sum ongantíð.

Heilt greitt má vera, at myndugleikarnir høvdu verið meira enn trekir at jätta, um áheitan um stuðul til slíka ætlan nú hevði komið á landsstýrisborði.

Lán og grót

Samanumtikið kunnu vit alto sláa fast, at Oyggjaleikarnir og støðan hjá tí almenna hava spælt inn.

Ein annar faktorur av týðningi eru góðu móguleikarnir at fáa lagalog út-

lendsk lán at figgja slíka ætlan við. Hesir hava hvørki fyri ella síðani verið soleiðis, sum teir vóru í 86 og 87.

Tá Tofta Ítróttarfelag sum lið í ætlanini á sumri í 1987 legði grasliki á leikvøllin høvdu teir fingið lán úr Kreditforeningen Danmark, og seinni tók felagið eitt uttanlandslán uppá 4,5 mill. kr. í staðin fyri byggilán í Føroyum.

Bæði tey nevndu lánini vóru tikin í tí mest lagaligu lánitíðini at taka uttanlandslán, sum hava kent til. Høvdu umstøðurnar verið tær somu tá, sum tær eru nú, so hevði eingin figging verið fingin á henda hátt. Nú hevur sjálvur forsætisráðharrin noktað at pjøssa um kvøteraðu lánimøguleikarnar hjá føroysku kommununum, so nevnan hevði eitt litið ítróttarfelag formátt sær nakað undir slíkum umstøðum.

Í sambandi við nevndu lantøkur hevur Nes kommuna havt ein avgerandi leiklut: Tá kreditlanið bleiv tikið, jättaði bygd-

arraðið ítróttarfelagnum 420.000 krónur um árið í 10 ár í rakstrarstuði, m.a. fyri at skapa móguleika at gjalda rentur og avdráttir av láninum, og tá seinna lanið varð tikið vóru móguleikar skaptir fyri hesum, tí bygdarráðið samtykti at veðhalda, og tí kommunan hevur keypt avlopsgrótið í sambandi við sprenging á Svangaskarði.

Ókeypiss kraft

Av ætlaðu samlaðu útreiðslunum uppá 11-12 mill. krónur, eru 3,5 mill. eginpeningur. Ofta hevur verið fregnast eftir og spurt um, hvussu ítróttarfelagið hevur borið seg at við at fáa hesa upphædd til vega. Stutt sagt kann sigast, at hevði eginpeningurin ikki verið av slíkari stødd, so varð ætlanin av ongum.

Eginpeningurin er fingin til vega á henda hátt: Til allar uppgávur er roknað við dagsprisi í sambandi við kostnað. Her er talan um gravkyr, lastbilar, arbeiðsmegi v.m. Men í flestu førum er

dagsprisur ikki goldin: Arbeiðsmegin hevur verið ókeypis, burtursæð frá teim fáu monnunum, ið hava verið í støðugum arbeiði. Fólk úr kommununi hava arbeitt um kveldarnar og í vikuskiftinum. Av og á kvøld um kvøld og vikuskifti eftir vikuskifti og til aðrar tíðir onkundið upp í millum.

Anararnir av maskinum og lastbilum, ið hava atikið sær arbeiði, hava vist stórsinni og hava slakað í prisinum.

Hetta ber alt í sær, at munurin millum dagsprisin á útinnu arbeiðinum og veruliga kostnaðinum er so mikið stórur, at hann eigur ein stóran part í nevnda eginpeningi uppá 3,5 mill. krónur.

Skapa og geva

Feskastu dømini um áhugan og idni hjá fólkum í Nes kommunu í hesum sambandi er tann orka, sum er legd í liðugtgerðina av stadion og tað gestabliðni, sum fólk

